

Dosarul nr. 2ra-789/2022
2-20135039-01-2ra-07062022

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (V. Negurița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, A. Malii, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

17 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Bonca Iurie, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Bonca Nadejda împotriva lui Bonca Iurie cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, împotriva deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 octombrie 2020, Bonca Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bonca Iurie privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la xxxx, a fost încheiată căsătoria cu pârâtul Bonca Iurie, eveniment înregistrat în registrul actelor de stare civilă de către Primăria sat. Cușmirca, r-l Șoldănești. Din căsătorie s-a născut copilul comun, xxxxxx, care este la întreținerea mamei.

A menționat reclamanta că, viața în comun cu pârâtul a eșuat, în familie predominau certuri și neînțelegeri din care motiv s-au separat cu traiul și consideră inoportună menținerea relațiilor familiale cu pârâtul.

A solicitat reclamanta desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor xxx cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime fixă, în sumă de 2 000 de lei lunar, până la atingerea majoratului de către copil.

Prin hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată.

S-a desfășurat căsătoria între Bonca Nadejda și Bonca Iurie, înregistrată la xxxxxx.

S-a încasat de la Bonca Nadejda și Bonca Iurie taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 100 de lei, de la fiecare.

S-a determinat domiciliul copilului minor, xxxxxx cu mama acestuia Bonca Nadejda.

S-a încasat de la Iurie Bonca în beneficiul Nadejdei Bonca, pensia pentru întreținerea copilului minor, xxxxxx, în sumă de 1 500 de lei lunar, începând cu 28 octombrie 2020 și până la atingerea majoratului copilului.

S-a încasat de la Bonca Iurie în beneficiul Nadejdei Bonca cheltuielile de judecată în sumă de 40 de lei, pentru taxa de stat achitată și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1 500 de lei, în total suma de 1 540 de lei.

În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat de la Bonca Iurie suma de 540 de lei cu titlu de taxă de stat în beneficiul statului, sumă de care reclamanta a fost scutită la depunerea acțiunii în instanța de judecată pentru cerința cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

La 11 iunie 2021, Bonca Iurie a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, iar 06 octombrie 2021 a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond și anume în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor.

Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Bonca Iurie și s-a menținut hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, prin hotărârea instanței de fond s-a determinat cu mama domiciliul copilului minor xxxxxx. Astfel, copilul se află la educația și întreținerea mamei, care exercită nu numai obligațiile patrimoniale, dar și obligațiile nepatrimoniale, ce ține de creșterea și îngrijirea zilnică a copilului minor, asigurându-l inclusiv cu spațiu locativ și suportând toate cheltuielile în acest sens. Soluția instanței de fond privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor xxxxxx, în sumă fixă lunară de 1 500 de lei până la atingerea vârstei majoratului de către copil, este corectă. Această sumă nu poate fi împovăraătoare pentru apelant, ultimul având obligația de a asigura copilului minor o întreținere materială decentă, cu atât mai mult că nici un părinte nu ar avea dreptul moral să eschiveze de la responsabilitățile sale în acest sens, invocând lipsa surselor financiare.

A indicat Curtea de Apel Chișinău că încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în quantum de 550 de lei, după cum indică apelantul, ar leza substanțial interesele copilului la o întreținere corespunzătoare. Astfel, la stabilirea quantumului pensiei de întreținere s-a ținut cont inclusiv de faptul că apelantul Bonca Iurie, este apt de muncă, având opțiunea reală să-și găsească un loc de muncă care să-i asigure posibilitatea de a achita pensia de întreținere a copilului minor.

La 03 mai 2022, Bonca Iurie, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 24 noiembrie 2021 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că este de acord cu divorțul, dar nu și cu încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, xxxxxx

A susținut că din căsătorie au trei copii, însă fiica mai mare xxxx deja a împlinit majoratul.

A menționat că fiul xxxxx locuiește cu tatăl și se află la întreținerea sa și pensia

de întreținere urmează a fi încasată de la Bonca Nadejda în beneficiul său pentru întreținerea copiilor minori pe care mama i-a abandonat.

A susținut că, Bonca Nadejda nu mai locuiește împreună cu el o perioadă de tip îndelungată. De la bun început au avut o înțelegere cu Bonca Nadejda, anume că fiica minoră xxx, să locuiască cu tatăl, iar fiul minor, xxxxx cu mama, însă după ce relațiile lor s-au înrăutăți, s-au separat cu traiul, Bonca Nadejda locuia în r-l Strășeni, s. Cojușna, iar Bonca Iurie împreună cu fiica minoră xxxxx, cât și fiica majoră xxxxx, locuiau în r-l Șoldănești, s. Cușmirca.

Relatează recurentul că instanța de apel s-a expus în mod superficial asupra argumentelor și criticelor invocate în cererea apel, deoarece nu a dat apreciere argumentelor prezentate, motivând decizia în mod general.

A menționat recurentul că toți 3 copii comuni, fiica majoră xxxxxx, fiica minoră xxxxx, locuiesc cu dânsul în satul Cușmirca, r-l Șoldănești, respectiv se află de fapt la întreținerea și educația tatălui Bonca Iurie.

Consideră că Nadejda Bonca trebuie să-i achite pensia pentru întreținerea fiului minor xxxxx, deoarece dânsa nu-l întreține și nu se interesează de soarta copilului.

La 07 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces copia cererii de recurs depusă de Bonca Iurie, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 130).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 24 noiembrie 2021. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 08 februarie 2022 (f.d. 100).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 41 din 24 februarie 2022 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Totodată, prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale în Republica Moldova, punctul 5.1.2., termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Conform pct. 1 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, s-au exclus măsurile specifice în domeniul justiției și s-a abrogat punctul 5 din dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, cu modificările ulterioare, a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, începând cu data de 04 aprilie 2022.

Astfel, instanța de recurs constată că Bonca Iurie, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 03 mai 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național

și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Bonca Iurie, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Bonca Iurie, reprezentat de avocatul Valeriu Pelin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh